

Posudek vedoucího bakalářské práce
Kristián Illo. Životopis Valdštejnova maršála a stříbrského pána
Jan Petr

Životopisy méně známých osobností třicetileté války se námětem bakalářských prací bohužel příliš často nestávají. Je to dáné tím, že na případného zájemce čeká náročná práce v archivu při studiu obtížně čitelných, a navíc většinou cizojazyčných (ponejvíce samozřejmě německých) dokumentů. Existují ale také osobnosti, které dosud unikaly zájmu odborné veřejnosti, a přitom lze jejich základní životní příběh rekonstruovat i na základě literatury a pramenných edic typu DBBTI (Documenta Bohemica bellum tricennale illustrantia) a Lívových Pramenů k dějinám třicetileté války. K takovým osobnostem náleží celá řada vysokých důstojníků z Valdštejnova tábora, ať už jde o Piccolominiho či Leslieho, nebo v Chebu zavražděné Trčku a Illova.

A právě Illova si kvůli společnému zájmu o město Stříbro zvolil ke zpracování autor předkládané bakalářské práce. Nutno předeslat, že se skutečně (prozatím?) spokojil s komplikací literatury, především té o Valdštejnovi, kde se to Illovem často doslova „hemží“, a s uvedenými edicemi, zatímco archivní prameny ponechal stranou. To je ale vcelku pochopitelné, protože ve chvíli, kdy by se do nich ponořil, by se vydal na cestu dlouholetého výzkumu v Česku i zahraničí s ambicí na doktorský titul. Kolik asi jen dokumentů k Illovovi skrývá fond Valdštejniána v Národním archivu, rodinné archivy Piccolominiů, Gallasů, Šliků a dalších rodů, z nichž vzešli Illovovi souputníci – a vrazi.

Jan Petr svou práci rozdělil do tří logicky zvolených celků. V prvním mapuje Illovou kariéru a rodinný život. Pocházel z Braniborska, ale sloužil vytrvale Habsburkům, přičemž bojoval již v prvních fázích třicetileté války a ostruhy si získal zvláště v bitvě u Stadtlohnu (jejíž název autor mimochodem zkomolil na Stadlohn). V holštýnském pluku se stal podplukovníkem, v armádě Valdštejnove posléze plukovníkem. Díky Valdštejnovi byl také povyšen mezi svobodné pány (barony) a zakoupil se v Čechách. Frýdlantský vévoda si jej oblíbil natolik, že z něj udělal nakonec maršála a bez nadsázkы svou pravou ruku. Autorovo líčení v první části vrcholí plzeňskými schůzkami, kdy už sen nad Valdštejnem (i Illovem) smrkálo. Ve druhé části je čtenář seznámen s notoricky známými okolnostmi chebských vražd, i když s důrazem nikoli na Valdštejna, ale přirozeně na Illova, který zahynul při hostině na chebském hradě. Následně se autor zabývá také jeho pohřbem a konfiskací majetku. Z něho bylo nejdůležitější město Stříbro, kdysi královské, nyní jako trest za účast ve stavovské rebelii degradované a postoupené do zástavy Illovovi. O Stříbře a jeho vzájemném vztahu s Illovem pojednává třetí část Petrovy práce, která by ovšem ještě zaslouhovala detailnější studium a rozšíření. V závěru autor své poznatky shrnul do stručného biogramu a zhodnocení jeho života a kariéry. Do seznamu literatury doputovaly i v úvodu posudku zmíněné edice pramenů (sic!), jinak v ní nijak překvapivě dominují Valdštejniána. Obrazová příloha je nepočetná, Illovův portrét v něm chybí (domnívám se, že se dochoval v rámci rytin z třicetileté války).

Autor se sice nevyhnul občasným překlepům ani gramatickým chybám, ale není jich tolik, aby zásadně rušily jeho jinak čitvý text. Jeho Illova považuji za dobrý základ k rozšíření do diplomové práce a snad i jednou do textu, který by mohl být publikován. Bakalářskou práci Jana Petra vřele doporučuji k obhajobě a hodnotím ji (vzhledem k připomínkám) ještě jako **výbornou**.